

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „Д-Р ПЕТЪР БЕРОН“

Тополовград 6560, ул. "Варна" № 2, тел./ факс: 0470/5 22 77; e-mail: sou_topolovgrad@abv.bg; http: sou-topolovgrad.com

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР: /Златка Стоянова Господинова/

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ
НА УЧИЛИЩЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ
СУ "Д-Р ПЕТЪР БЕРОН" ТОПОЛОВГРАД
ЗА УЧЕБНАТА 2022/2023**

Приобщаващото образование представлява всеобхватен, холистичен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всяко дете, разнообразието от потребности на всички деца и включване на ресурси насочени към създаване на възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота в общността.

Постигането на този стандарт изисква диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастовите и социалните промени, превенция и навременно систематизиране на наличната информация, за да се организира учебният процес съобразно потенциала и силните страни на децата. Училището работи за осъществяването на успешно приобщаващо образование, като крачка по пътя за постигане на крайната цел – създаване на приобщаващо общество, което да позволи на всички деца и възрастни, независимо от пола, възрастта и етническата принадлежност, наличие или отсъствие на нарушения в развитието, или с тежки заболявания да участват в живота на обществото и да имат своя принос.

Като уязвими групи се разглеждат следните рискови ситуации, в които се намират някои ученици:

- ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания;
- ученици с майчин език, различен от българския;
- ученици, застрашени или жертва на насилие;
- ученици-сираци и полусираци;
- ученици-бежанци;
- по-голяма календарна възраст, в сравнение с другите ученици;
- социални пречки, влошени социално-битови условия, проблеми в семейството;
- честа смяна на училище;
- голям брой отсъствия;
- ниски резултати от учене;
- проблемно поведение;
- ученици от различни етнически групи;
- ученици с изявени дарби;
- ученици с други идентифицирани нужди.

Принципи на приобщаващото образование:

- ✓ Гарантиране правото на достъп до училището на всяко дете, най-близо до неговото местоживееие и на правото му на качествено образование.
- ✓ Гарантиране достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности, с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването, и на необходимостта от подходяща подкрепа.
- ✓ Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.
- ✓ Приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик - индивидуалните потребности и възможности, личностните качества и ресурси, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето или ученикът да развие максимално своя потенциал.
- ✓ Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца и ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и научаването и при участието им в дейността на детската градина или училището.
- ✓ Системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата и учениците.
- ✓ Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – училището, ученика, семейството и общността.
- ✓ Намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на учениците в дейността на училището.
- ✓ Нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на учениците за живот в приобщаващо общество.

- ✓ Гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот.

Програмата е разработена съобразно ЗПУО, Наредба за Приобщаващото образование и съдържа международни и национални стратегически документи.

ОСНОВНА ЦЕЛ: Осигуряване в училището на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всеки ученик с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

Постигането на тази цел изисква определяне на уязвимите групи деца и прилагане на разнообразни мерки, съобразени със спецификата на всяка от тях.

- На учениците в системата на училищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.
- Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

I. РАННО ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

1. Ранно оценяване развитието на ученика и на риска от обучителни затруднения.
2. Определяне на необходимост от допълнителни подкрепа за ученици, които не владеят български език.
3. Оценка на индивидуалните потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа.

II. ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ В УЧИЛИЩЕТО

1. Гарантиране участие и изява на всички ученици в училището.
2. Включване в дейности за ранно оценяване, с оглед превенция на обучителните затруднения.
3. На основание на Заявление на родител, Доклад от класен ръководител или друг педагогически специалист, Директорът на училището, издава Заповед за обследване от Координиращ ЕПЛР на потребностите на ученика и изготвяне на оценка за необходимостта от осигуряване на обща подкрепа и предложение за сформирание на екип и определяне на конкретни мерки.

4. Организиране на дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения, занимания по интереси, участие в проекти, програми, форуми и в други изяви.
5. Организиране на събития, поощряващи приемането на различията при различните етнически групи и подчертаване на общото между хората.
6. Библиотечно-информационно обслужване.
7. Поощряване с морални и материални награди.
8. Кариерно ориентиране на учениците.
9. Изграждане на позитивен организационен и психологически климат, включително чрез психологическа подкрепа.
10. Предоставяне на логопедични консултации, като превенция на комуникативни и обучителни затруднения.
11. Предоставяне на психологически консултации, като превенция на обучителни затруднения и / или проблемно поведение.
12. Изготвяне на анализ и оценка на индивидуалните потребности на учениците, с цел установяване на необходимост от допълнителна подкрепа.
13. Изготвяне на индивидуален план за действие в случаите на необходимост.
14. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти включително и с външни институции, когато това е необходимо.

III. ИЗГРАЖДАНЕ НА ПОЗИТИВЕН ПСИХОЛОГИЧЕСКИ КЛИМАТ

1. Създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения между всички участници в образователния процес.
2. Предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците.
3. Организиране на дейности за превенция на агресията и мотивация за преодоляване на проблемното поведение.
4. Прилагане на координирани и последователни усилия за осигуряване на благоприятна образователна среда и своевременно решаване на възникнали конфликти.
5. Групова работа с ученици; кризисна интервенция.
6. Поддържане на непрекъсната връзка и взаимодействие с родителите на учениците за справяне с проблемното им поведение и приобщаване към средата на училището.

7. При случаи на неизпълнение на задълженията, оказани в ЗПУО, след изчерпване на всички механизми на въздействие се налагат санкции според конкретния случай.

IV. ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ В УЧИЛИЩЕТО

1. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява от училището.
2. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се реализира чрез план за подкрепа на ученика.
3. Училището предоставя условия за равен достъп до образование, чрез осигуряване на достъпна архитектурна и физическа среда.
4. Училището изгражда при необходимост специализирана подкрепяща среда.
5. Училището предоставя достъпни средства за информация и комуникация.
6. Училището осигурява необходимите педагогически специалисти за допълнителна подкрепа.
7. Училището осигурява възможност за гъвкава и динамична организация на средата, според различните потребности на учениците.
8. Училището осигурява при необходимост специализирани учебни програми.
9. Училището осъществява подкрепа за преход между отделните етапи, степени на образование на учениците в системата на училищното образование.
10. При наличие на четири и повече ученици, нуждаещи се от допълнителна подкрепа в паралелка се осигурява помощник - учител за подпомагане работата на учителите. Задълженията на помощник-учителите са разписани в Наредба за приобщаващото образование.

V. РАБОТА ПО КОНКРЕТЕН СЛУЧАЙ

1. Предоставя се на дете или ученик, за което допълнителната подкрепа за личностно развитие е срочна и цели подкрепа за самостоятелното и независимо функциониране на детето или ученика, за развитието на неговите силни страни, както и за предотвратяване на проблеми в поведението, на отпадането от обучение и на социалното изключване.
2. Работата по конкретен случай включва:
 - определяне на цели и действия, насочени към детето или ученика;
 - формулировка на случая;
 - изготвяне на план за подкрепа;

- взаимодействие и работа с подкрепящата среда;
- постигнати резултати от работата по случая.

VI. ЗАНИМАНИЯ ПО ИНТЕРЕСИ

Учениците имат възможност да се включат към занимания по интереси, клубове, ателиета и други извънкласни групови дейности, с цел приобщаване и изграждане на училищна общност.

VII. КАРИЕРНО ОРИЕНТИРАНЕ

Кариерното ориентиране цели да се създаде интегрирана система за реализация и заетост по придобитата квалификация на завършващите средно образование в съответствие с изискванията на пазара на труда. За целта се осъществяват следните дейности:

- ✓ Изграждане на умения за кариерно планиране у учениците, на способността да правят ценностни избори и да съобразяват планирането си с актуалната ситуация на пазара на труда.
- ✓ Развиване на умения за вземане на решение за избор на образование, търсене на работа.
- ✓ Формиране на разбиране за тясна взаимовръзка между професиите и необходимост от широко приложими и ключови умения.

VIII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

ДЕЙНОСТИ	СРОК	ОТГОВОРНИК	ЗАБЕЛЕЖКА
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа.	постоянен	психолог, логопед, ресурсни учители, учители	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класни ръководители, учители, училищен психолог	при необходимост
Определяне на координатор на екип за оказване на подкрепа	постоянен	директор	
Награждаване на ученици	постоянен	училищно ръководство, по предложение на педагогически персонал	при и по определен повод за поощрение
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност		библиотекар, учители	
Представяне на дейности по интереси в училището	15.10.2022г.	учители в ЦДО, учители, ръководители на Клубове,	
Кариерно ориентиране и консултиране	по план	психолог, класни ръководители	
Идентифициране на ученици със СОП	постоянен	класни ръководител, учители, ресурсен учител, училищен психолог	
Оценка на потребности на ученици със СОП	1 до 3 месеца след идентифициране на ученик със СОП	представители на ЕПЛР - психолог, логопед, ресурсен учител	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Логопедична подкрепа,	постоянен	логопед	

рехабилитация и консултации			
Психологическа подкрепа, психо - социална рехабилитация и консултации	постоянен	училищен психолог	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	постоянен	училищно ръководство, учители, училищен психолог	
Стимулиране участието на деца с изявени дарби в състезания и олимпиади	постоянен	учители	
Стимулиране участието на деца и ученици от различни етнически групи в състезания и олимпиади	постоянен	учители	
Съвместни дейности с МКБППМН	целогодишно по график на УКБППМН	директор, психолог	
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда, за работа с деца със специални образователни потребности, деца с изявени дарби	по график, заложен в план за квалификация	директор, главни учители, Координиращ ЕПЛР	търсене на външни обучители
Провеждане на ден на розовата фланелка	последната седмица на февруари	директор, Координиращ ЕПЛР, ръководител на УСД	
Провеждане на седмица, свързана с различните култури на учениците в училище	по график	класни ръководители, училищни психолози	

Провеждане на конкурс „Ние всички си приличаме”	по график	класни ръководители, училищен психолог	
Мотивиране и включване на ученици от уязвимите групи в различни програми за извънкласни дейности	постоянен	класен ръководител, училищен психолог	
Създаване на клубове по интереси за развитие на способностите, компетентностите и уменията на учениците.	постоянен	класни ръководители, Координиращ ЕПЛР, всички педагогически специалисти	

Този документ е отворен и при промяна на законовата уредба или предложения от екипа може да бъде изменян.

Програмата е приета на заседание на Педагогическия съвет - Протокол № от и е утвърдена със заповед на директора на

СУ "Д-р Петър Берон" гр.Тополовград